

ב מדינה הזאת היו שחיתות וי צביעות. הצביעות — נעלמה. באימרה שנונה זו של ח"כ מפא"י לשעבר, הפרופסור דוב סדן, סיים העולם הזה בשבוע שעבר את כתבתו על עסקי גיגי פרס, אחיו של שר התיקשרות והתחברות.

כתבה זו באה בעיקבות מיקרה — סיכסוך שפרץ בין כמה אנשים, שהיו שותפים לעסקים תמוהים. הסיכסוך גרם לשערורייה, ה-מישטרה ובית-המשפט התערבו, וכך נפתח סדק, שמבעדו ניתן היה לחזור לעולם חשוך.

מה שקרה בפרשת גיגי פרס הוא שלפתע חדרה אלומת-אור קטנה אחת, שהאירה פתאום קטע קטנטן של עולם השרוי באפלה. הבה ונצל אלומה קטנה זו, כדי לראות את הנעשה בעולם עלום זה, ולהסיק מסקנות.

אחד הפרטים המרתקים ביותר בפרשת פרס נוגעת לכניסתו של הטייס ליאור גרנר, ללא שכר-דירה, לדירת פאר שבנה גיגי פרס עבור מיליונר יהודי קנדי.

הטייס הוא עולה חדש, ועל כן הוא משוחרר ממכס על ייבוא הפציו האישיים. כפקיד אל-על, גם נהנה מזכויות בהבאת הפצים אלה לארץ, כמיטען אוויר.

הוא ניצל זכות זו כדי להביא לארץ, בדרך האוויר, עשרים טון של "הפצים אישיים".

בין השאר: כיוור המצופה בזהב טהור. את הפצים האלה הביא לדירתו של ה-

זול לדירתו, או מתנת-נשואין לדירת בתו שנישאה, ישלם עליהם סבין ותקילין. כי גם אלה אינם מיליונרים. המיליונר אינו משלם.

הוא די עשיר כדי למצוא את הדרך להשתמש ממס.

הוא יכול, למשל, להשאיל דירה לכמה חודשים לעולה חדש, תמורת ניצול השיח-רור הניתן לעולה חדש ממכס.

הוא יכול, בוודאי, למצוא תרי סר שיטות אחרות, בעזרת יועי צים כלכליים ממולחים ועורכי דין ממולחים.

ש כאן תופעה מעניינת מאוד, גלוי אותנטי לגבי מהות המישטר במדינה. ניתן לנסח אותו בצורת חוק, בדומה ל"חוק פארקינסון" או "העקרון של פיטר". מטעמי צניעות, לא נקרא לו "חוק אבנרי" או "עקרון אורי".

נקרא לו, בפשטות, "עקרון כיוור הזהב". ראשי-התיבות הם, למען הקיצור, עכ"ו — שם די מתאים, מאחר שהעקרון מבליט את הצד האחורי של המישטר.

וזה לשון העקרון (גא לרשום, סטודנטים חרוצים, כדי לזכור זאת בבחינה): "מכיוון המדינה חלים על כל ה אזרחים שאינם מיליונרים. המיליון הראשון מעניק שיהודר ממס."

א, בנוסח אחר: "כל האזרחים שווים בפני המס, מלבד האזרחים השווים מיליון."

גאוני האוצר המציאו שיטה מופלאה הנותנת לכל אלה פרס על כטלה, ומטילה עליהם קנס ארי טומטי בעוון מאמקייתר. שהרי אם יתאמצו יותר, ייצרו יותר, יפעילו יוזמה יותר, יעבדו עבודה נוספת גלוויה — יצטרכו לשלם על ההכנסה הנוספת מס ההופך אותה לבדיחה.

מכאן התופעה הישראלית הידועה: עובד המתבקש לקבל על עצמו תפקיד נוסף, אינו שואל "כמה אקבל", אלא "איך אקבל" — בצורת תוספת-שכר (תודה, לא!) או ב צורת תחבולה המשוחררת ממס (בבקשה, כ!)

כך אנו מגיעים אל שיכבה די, שמצי בה דומה להפליא לזה של שיכבה א' — היא אינה משלמת מיסים. ואם היא משי למת פה ושם — האוצר מחזיר לה ביד רחבה.

זהו עיקרו של עכו"ל.

איך זה מתבצע?

בוודאי, המיליונר צריך לשלם מסי-הכנסה. אבל מה אפשר לעי שות כשהמיליונר משלם לעצמו משכורת-רעב?

אם הוא צריך לאכול ולשתות, בפאר ה ראוי למעמדו — בבקשה, יש חשבון-הוציא אותו; אם הוא צריך להתחזק פילגש (וזהו כיום סמל-מעמד חיוני), הרי היא מזכירתו הפרטית, על חשבון העסק (יש עתה מעמד שלם של מזכירות-פרטיות-פילגשים, ושום

אבל כדי להיגב מאושר, אינך זקוק דווקא לכסף. די בקשרים הנכונים. כי במדינת ישראל, הכסף שווה כסף, אבל הקשרים שווים זהב.

כאן עוזרת לנו פרשת גיגי פרס להבין את העיקרון.

חברת-שיכון שהיו לה קשרים, קיבלה רכוש עצום של קרקעות במחיר מגוחך, כדי לבנות רבי-קומות שניתן למכורם ב- הון-עתק. מחיר הקרקע נקבע, כביכול, כי אהון מטיים ממחיר מכירת הדירות.

החברה המאושרת, עתירת הקשרים, העי בירה את הקרקע לחברה אחרת, גם היא מאושרת וגם היא עתירת-קשרים, במחיר אבסורדי. לפי מחיר אבסורדי זה היא משי למת את התמורה עבור הקרקע. החברה מוכרת את הדירות במחיר מפולפל. הרווח מתחלק אי-שם באמצע.

הקשרים, המהווים את החון הדי חוזר של עיסקה זו, יכולים להיות מפלגתיים ו/או אישיים.

היו שחשבו כי גיגי פרס הפך למיליונר,

כיוור הזהב

מיליונר. חלק מן הדברים הפכו חלק מן הדירה לצמיתות. גרנר עצמו אישר שהשקיע בדירה — בה גר כאורח, זמנית — כשישים אלף ל"י.

כאשר היה גרנר צריך לצאת מן הדירה, התכוון להשאיר בה הפצים אלה. מה פירוש הדבר, בלשון בני-אדם?

פירוש הדבר כי העולה החדש הביא ארצה הפצים שלא נועדו לו אישית, אלא ש- נועדו להעלות את ערכה של דירת המיליונר גר במאה אלף ל"י לפחות (אילו שולם ה- מכס החוקי).

כיוור-הזהב היה צריך להישאר בדירה, אחרי יציאת האורח, בעל הזכויות.

במילים אחרות: הפציערך שהובאו ארצה ללא מס ומכס, מפני שהיו שייכים כביכול לעולה חדש, נועדו מלכתחילה לעבור לידי המיליונר.

אותו מיליונר אינו עולה חדש, ואינו מתכוון לקבל מעמד של עולה חדש. כיהודי טוב רק רצה שתהיה לו בארץ דירה מהודרת, בעלת כוור-זהב.

אם אתה או אני נרצה להביא ארצה זה כיוור-זהב, נצטרך לשלם עבורו מכס יקר מאוד.

גם אם אין לנו טעם כל-כך מעודן, וגם- תפק בחפצים הרבה יותר פשוטים — נש- לם עליהם מכס עד הפרוטה האחרונה.

כי אתה ואני איננו מיליונרים. טיים אל-על, המביא ארצה קופסת שימור- ריסרטנים, ישלם עליה מכס לפי המישקל. פקיד מיוחד הוצב בבית-הגניבות בלוד כדי להקפיד על כך. אורח פשוט, הקונה בחו"ל שעון-קוקייה

מלבד האזרחים השווים מיליון."

א יך פועל עכו"ל במציאות? כיצד הוא מיושם מבחינה כלכלית וחברתית? מרבית תושבי ישראל משלמים מיסים, מרמים קצת, מתחמקים קצת — אבל בסוף חורקים שיניים ומשלמים.

יוצאות מכלל זה שתי שכבות: העניים ביותר והעשירים ביותר.

יש כאן מעין סימטריה סוציאלית. בוודאי יימצא מישהו שיטען כי זהו גם צדק-סוציאלי. מדוע לא מגיע לשני האחוזים ה- עשירים ביותר מה שמגיע לשני האחוזים העניים ביותר?

אדם עניי שמשכורתו קרובה לקו-הרעב, משוחרר ממי-ההכנסה. הוא משלם, אמנם, מיסים עקיפים על אלף ואחד מצרכים, אבל מחזירים לו חלק מזה באמצעות הביטוח ה- לאומי. כי אנהו מדינה מתקדמת.

מעל לשיכבת העניים — נקרא לה "שיכבה א'" — נמצאת "שיכב ב" זו המרוויחה מעט ומשי למת מסים הרבה.

מה אין משפחה כזאת משלמת? מס-הכנסה. מיסים עקיפים על כל מיצרכיה. מס- רכוש על דירת המשפחה, המגלמת את כל חסכוניה חייה. מס על כל דבר, מלבד ה- אוויר והאהבה. (אפילו גאוני האוצר עדיין לא גילו, לפי שעה, מד-אוויר ומד-מין).

מעל לשיכבה זו נמצאת "שיכב כה ג'", זו המרוויחה הרבה ומי שלמת הרבה.

וזהי שיכבת המנהלים הנוטרים, הפועי לים המיקצועיים המעולים, נהגי אגד, ה- פקידים הבינוניים והבכירים, אנשי-עסקים קטנים, מהנדסים ומנהלי-עבודה.

מנהל-בנק לא יעניק אשראי גדול לאדם ש- אינו יכול להוכיח שיש לו מפ"פ כנ"ל; אם הוא צריך לטייל בריביירה הצרפתית — נו, כמובן, עסקים.

ואם הוא צריך להביא כוור-זהב מחו"ל, יש עולה חדש שיעשה זאת למענו.

בקיצור: המיליונרים משוחררים מהשתת- פות בעומס הביטחון, החינוך והסעה, המונח על כתפי משלם-המיסים.

שאלת השאלה (אין צורך להצביע. אני יודע מה אתם רוצים לשאול) — איך הופכים למיליונר? וזהי שאלה רלוונטית. (הירגעו, לגבי- כם היא רלוונטית רק בתיאוריה). זהו המשכו של עקרון-כיוור-הזהב, והוא אומר:

"אם אתה עשיר, עוזרת לך הדי מדינה להתעשר עוד יותר."

או, בנוסח המקביל:

"רק אדם מאושר זכאי למיפעל מאושר."

אם אתה מיליונר, אתה מודיע שאתה משקיע מיליון דולאר בעסק. המדינה תע- ניק לך או, בצורה זו או אחרת, תשעה מיליונים משלה (כלומר, משלנו). אתה מח- זיר לעצמך את המיליון שלא השקעת, ו- עושה חיים על חשבון היתר.

כאות תודה על כך, משחררת אותך המדינה ממסים. כי יש לך מיפעל מאושר (ולמה לא יהיה מאושר?).

זה קרה — לא פעם אחת, אלא עשרות פעמים — ופרשת גימי לוי היתה רק ה- בולטת ביותר.

בעל כל הזכויות של עכו"ל, מפני שאחיו רסי-המעלה התערב לטובתו או עזר לו.

זוהי לא רק לשון-הרע, אלא גם תמימות עילאית.

אם אחיך הוא שמעון פרס, אינך זקוק לעזרתו. השם מספיק בהחלט. אם שמך הוא פרס, אינך צריך לרדוף אחרי עסקים. העסקים רוזפים אחריך.

וגם המיליונרים הקנדיים, הזקקי קים באופן רחוק לכיוור-זהב כי אחת מדירותיהם (מיספר כמה?) הפזורות בעולם.

אחד מחכמי-הדור הגדיר פעם את מהותו של השוויון, אחד משלושת ה- עיקרים שהועלו על גס המהפכה הצרפתית: "שוויון פירושו שגם העשיר וגם העניי רשאים לישון מתחת לגשרי פאריס." אותו חכם, אילו חי עימנו, היה יכול למצוא בגדרה דומה לצדק הסוציאלי, ה- שורר במדינת ישראל:

"במדינתנו, גם העשירים ביותר וגם העניים ביותר רשאים להת- קין בדירתם כוור מצופה בזהב טהור, המשוחרר ממכס."